

PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0485

Vzdělávání v digitálním věku: výzvy, příležitosti a ponaučení pro tvorbu politiky EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. prosince 2018 o vzdělávání v digitálním věku: výzvy, příležitosti a ponaučení pro tvorbu politiky EU (2018/2090(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 165 a 166 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, zejména na její článek 14,
- s ohledem na článek 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod, který se týká práva na vzdělání,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/646 ze dne 18. dubna 2018 o společném rámci pro poskytování lepších služeb v oblasti dovedností a kvalifikací (Europass) a o zrušení rozhodnutí č. 2241/2004/ES¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. června 2018 o modernizaci vzdělávání v EU²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 14. září 2017 o nové agendě dovedností pro Evropu³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2016 o politikách zaměřených na dovednosti v boji proti nezaměstnanosti mladých lidí⁴,
- s ohledem na své usnesení ze dne 9. září 2015 o posílení postavení dívek v EU prostřednictvím vzdělávání⁵,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. září 2015 o podpoře podnikání mladých lidí prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy⁶,

¹ Úř. věst. L 112, 2.5.2018, s. 42.

² Přijaté texty, P8_TA(2018)0247.

³ Úř. věst. C 337, 20.9.2018, s. 135.

⁴ Úř. věst. C 11, 12.1.2018, s. 44.

⁵ Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 182.

⁶ Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 76.

- s ohledem na své usnesení ze dne 15. dubna 2014 o nových technologiích a otevřených zdrojích vzdělávání¹,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení²,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 22. května 2018 o směřování k vizi evropského prostoru vzdělávání,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 22. května 2017 o evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení, kterým se zrušuje doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení³,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 30. května 2016 o rozvoji mediální gramotnosti a kritického myšlení prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 19. prosince 2016 o cestách prohlubování dovedností: nové příležitosti pro dospělé⁴,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 27. května 2015 o úloze předškolního a základního vzdělávání při podpoře kreativity, inovativnosti a digitálních kompetencí,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 20. května 2014 o účinném vzdělávání učitelů,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 20. prosince 2012 o uznávání neformálního a informálního učení⁵,
- s ohledem na usnesení Rady ze dne 28. listopadu 2011 o obnoveném evropském programu pro vzdělávání dospělých⁶,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 17. ledna 2018 o akčním plánu digitálního vzdělávání (COM(2018)0022),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. května 2017 nazvané „Rozvoj škol a vynikající výuka poskytující výborný start do života“ (COM(2017)0248),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. května 2012 s názvem „Evropská strategie pro internet lépe uzpůsobený dětem“ (COM(2012)0196),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. června 2016 nazvané „Nová agenda dovedností pro Evropu“ (COM(2016)0381),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. prosince 2016 nazvané „Zlepšování a modernizace vzdělávání“ (COM(2016)0941),
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 30. listopadu 2017

¹ Úř. věst. C 443, 22.12.2017, s. 31.

² Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1.

³ Úř. věst. C 189, 15.6.2017, s. 15.

⁴ Úř. věst. C 484, 24.12.2016, s. 1.

⁵ Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1.

⁶ Úř. věst. C 372, 20.12.2011, s. 1.

Modernizace základního a vyššího vzdělávání¹,

- s ohledem na zprávu Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání ze dne 9. března 2018 s názvem „Dovednosti je třeba předvídat: systémy a přístupy. Analýza průzkumu zúčastněných stran o posouzení potřeb dovedností a jejich předvídání“,
 - s ohledem na zprávu Komise z roku 2017 s názvem „DigComp 2.1: rámec digitálních kompetencí pro občany s osmi znalostními úrovněmi a příklady použití“,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání a stanovisko Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (A8-0400/2018),
- A. vzhledem k tomu, že technologie se vyvíjí čím dál tím rychleji a digitální společnost a ekonomika jsou dnes součástí běžného života, z čehož vyplývá, že digitální dovednosti jsou nezbytné pro úspěšné uplatnění v pracovním životě i pro osobní rozvoj všech občanů;
- B. vzhledem k tomu, že digitální kompetence jsou klíčovými kompetencemi pro celoživotní učení, jak je definováno v referenčním rámci připojeném k doporučení Rady ze dne 22. května 2018;
- C. vzhledem k tomu, že inovační kapacita technologií je podmíněna mimo jiné kritickým myšlením, úrovní digitálních a kreativních dovedností obyvatelstva a kvalitou a dosahem internetového připojení;
- D. vzhledem k tomu, že základní schopnost ovládat digitální technologie je mimořádně důležitá pro výkon základních administrativních a každodenních úkolů;
- E. vzhledem k tomu, že podle odhadů v příštích 25 letech zmizí přibližně polovina zaměstnání, která v současnosti na světě existují (a 30 % zaměstnání vyskytujících se v Evropské unii)², přičemž se objeví nové druhy profesí, které budou vyžadovat pokročilé digitální dovednosti;
- F. vzhledem k tomu, že digitální dovednosti, které ve značné míře přesahují požadavky pracovního trhu, nabízejí lidem lepší příležitosti k účasti na životě společnosti, a to jak nyní, tak i v budoucnu, usnadňují výměnu informací i kulturní výměnu a dávají lidem větší slovo v politickém rozhodování;
- G. vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby se internet opět stal společným statkem, a že je nutné podporovat aktivní elektronické občanství;
- H. vzhledem k tomu, že v důsledku technologické transformace napříč odvětvími jsou digitální nástroje často využívány i v tradičně netechnických profesích, přičemž devět z deseti zaměstnání bude v blízké či bezprostřední budoucnosti vyžadovat digitální dovednosti;

¹ Úř. věst. C 164, 8.5.2018, s. 24.

² http://skills-scale.eu/fileadmin/eskills_scale/all_final_deliverables/scale_digitalisation_report.pdf

- I. vzhledem k tomu, že 44 % obyvatel EU ve věku od 16 do 74 let nemá v současnosti ani základní digitální dovednosti a 19 % nemá žádné digitální dovednosti, přičemž mezi jednotlivými členskými státy existují značné rozdíly, což může vést ke vzniku nové sociální propasti;
- J. vzhledem k tomu, že význam digitálních dovedností, stávající rozdíly v těchto dovednostech, jež jsou zvláště podstatné mezi muži a ženami, mezi generacemi a jednotlivými sociálními skupinami, a rozdíly v úrovni digitálních dovedností mezi členskými státy si žádají společnou reakci na politické úrovni;
- K. vzhledem k tomu, že je nezbytně nutné, aby vzdělávací zařízení připravovala žáky a studenty tak, aby se vyrovnali se sociálními a ekonomickými změnami, k nimž vede překotný technologický a sociální rozvoj, tím, že je vybaví náležitými dovednostmi pro přizpůsobení se výzvám digitálního věku;
- L. vzhledem k tomu, že přístup k internetu a technologickým a digitálním zařízením a jejich využívání proměnily sociální chování a vztahy, zejména v mladší části společnosti;
- M. vzhledem k tomu, že dosud nebylo dosaženo cíle, aby do roku 2025 měly všechny školy v EU přístup k internetovému připojení s rychlostí stahování/nahrávání 1 gigabitů dat za sekundu;
- N. vzhledem k tomu, že nadměrné používání technologických a digitálních zařízení, jako jsou počítače a tablety, může vést k problémům souvisejícím se zdravím a spokojeností jednotlivce, včetně nedostatku spánku, sedavého životního stylu a závislosti;
- O. vzhledem k tomu, že strategie digitálního učení musí brát v úvahu také výzkum nepříznivých účinků, které může mít rané využívání digitálních technologií na vývoj mozku malých dětí;
- P. vzhledem k tomu, že digitální technologie by měly být nedílnou součástí přístupu ke vzdělávání, který bude zaměřen na studujícího a bude přiměřený jeho věku, přičemž mohou poskytnout nové a inovativní přístupy k výuce a učení; vzhledem k tomu, že je nezbytné udržovat osobní kontakt mezi studenty a učiteli a upřednostnit spokojenost a zdravý vývoj dětí a dospělých studujících;
- Q. vzhledem k tomu, technologie by měly být lépe využívány k podpoře nových pedagogických postupů, které budou klást důraz na účastníky vzdělávání coby aktivní účastníky a budou využívat nástroje vhodné pro metody objevování znalostí (inquiry-based learning) a pracovní prostředí založená na spolupráci;
- R. vzhledem k tomu, že základní výuka kybernetické hygieny, kybernetické bezpečnosti, ochrany údajů a mediální gramotnosti musí být přizpůsobena věku a rozvoji žáků, aby se děti mohly stát kritickými studenty, aktivními občany a uživateli internetu, mohly formovat demokratickou digitální společnost a přijímat informovaná rozhodnutí a aby si uvědomovaly rizika spojená s internetem, jako jsou dezinformace a obtěžování na internetu a zneužívání osobních údajů, a byly schopny jim čelit; vzhledem k tomu, že do učebních osnov pro akademické i odborné vzdělávání je třeba zahrnout výukové programy týkající se kybernetické bezpečnosti;
- S. vzhledem k tomu, že kvalitní a inovační digitální učení může být atraktivní

a interaktivní, a může tak doplňovat výukové metody založené na výkladu a nabídnout prostředí vhodné ke spolupráci a k vytváření znalostí;

- T. vzhledem k tomu, že jsme svědky nárůstu v komerčním využívání vzdělávání velkými digitálními společnostmi, které se snaží ovlivnit výukové postupy zaváděním vybavení, poskytováním softwaru a výukových materiálů či zajišťováním školení učitelů;
- U. vzhledem k tomu, že za účelem naplnění očekávání souvisejících s technologiemi potřebují členské státy účinné strategie k vybudování kapacit učitelů a tvůrci politik se musí více snažit zajišťovat podporu tomuto záměru;
- V. vzhledem k tomu, že se veřejné knihovny podílí na společném úsilí o obeznámení občanů s digitálními dovednostmi poskytováním otevřených služeb digitální podpory ve společenské a vstřícné atmosféře;
- W. vzhledem k tomu, že dospělí, kteří jsou bez práce nebo vykonávají zaměstnání, jež nevyžaduje digitální dovednosti, mohou rychle zaostávat za svými vrstevníky zdatnějšími v digitální oblasti, což zhoršuje jejich pracovní vyhlídky a prohlubuje sociální a ekonomické rozdíly;
- X. vzhledem k tomu, že postupná digitalizace práce povede ke ztrátě mnoha profesí a k nárůstu nezaměstnanosti; vzhledem k tomu, že nové profese, které se spolu s digitalizací objeví, mohou některá ztracená pracovní místa nahradit;
- Y. vzhledem k tomu, že digitální technologie mohou usnadnit přístup ke znalostem a ke vzdělávání a že používání těchto technologií umožňuje všem vzdělávacím zařízením na různých úrovních, aby byla snadno přístupná a inkluzivní;
- Z. vzhledem k tomu, že nebudou-li provedeny vhodné a cílené politiky, utrpí digitální transformací pravděpodobně nejvíce starší osoby a osoby se zdravotním postižením;
- AA. vzhledem k tomu, že ženy tvoří pouze 20 % odborníků v oblasti vědy, pouze 27 % absolventů inženýrských oborů¹ a jen 20 % absolventů informatiky²; vzhledem k tomu, že podíl mužů pracujících v digitálním odvětví je 3,1krát vyšší než podíl žen; vzhledem k tomu, že pouze 19 % pracovníků v IKT má jako nadřízeného ženu, zatímco v jiných odvětvích je to 45 %;
- AB. vzhledem k tomu, že příležitosti k celoživotnímu učení jsou mnohem dostupnější pro vysoce kvalifikované pracovníky³;
- AC. vzhledem k tomu, že průběžné monitorování a hodnocení úrovně digitálních dovedností u organizací i jednotlivců je základním předpokladem pro účinné provádění politiky;
- AD. vzhledem k tomu, že zvládnutí základních průřezových dovedností, jako jsou matematická gramotnost, kritické myšlení a sociální komunikační dovednosti, je

¹ Evropská komise, Education and Training Monitor 2017 (Monitor vzdělávání a odborné přípravy 2017).

² Evropská komise, Women in the Digital Age (Ženy v digitálním věku), Lucemburk, 2018.

³ Evropská komise, Společná zpráva o zaměstnanosti 2018.

základním předpokladem pro získání digitálních dovedností a kompetencí;

1. podtrhuje skutečnost, že osvojování digitálních dovedností vyžaduje soudržný celoživotní přístup, který bude zakotven v prostředí formálního, neformálního a informálního vzdělávání, a vyžaduje rovněž politiky a cílené zásahy odpovídající potřebám různých věkových skupin a účastníků vzdělávání;
2. zdůrazňuje potenciál digitálních technologií, pokud jde o podporu přechodu směrem k pedagogickým přístupům, které budou více zaměřeny na studenta, pokud budou tyto technologie začleněny do procesu učení plánovaně a účelně; je přesvědčen, že studující musí být vedeni k inovativním postupům vytváření znalostí založeným na přístupu „zdola nahoru“, má-li dojít ke skutečné transformaci vzdělávání;
3. zdůrazňuje, že transformace vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy na všech úrovních je nezbytná za účelem plného využití příležitostí, které poskytují informační a komunikační technologie a sdělovací prostředky, a za účelem vytvoření dovedností a kompetencí vyžadovaných ke splnění budoucích nároků společnosti a trhu práce; připomíná, že tato transformace musí pokračovat, aby se zaručilo právo na osobní realizaci, nastolila řádná rovnováha mezi náležitými digitálními dovednostmi a dovednostmi potřebnými pro život a podpořila odolnost jednotlivců, kritické myšlení a inovační potenciál;
4. je přesvědčen, že vzdělávací instituce si nemohou dovolit zanedbávat všestranné vzdělávání svých studentů, které zahrnuje pěstování a rozvoj kritického a holistického výhledu, jenž jim umožní prosazovat se jako aktivní občané; chápe, že kritické myšlení nelze posílit pouze výukou digitálních dovedností a že je rovněž potřebné komplexní vzdělávání;
5. zdůrazňuje, že ačkoli je nezbytné zvyšovat základní a pokročilé digitální dovednosti žáků, měly by se přesto i nadále rozvíjet tradiční i humanistické dovednosti;
6. připomíná, že jak Komise uznává ve svém akčním plánu pro digitální vzdělávání pro rok 2018, nemělo by nezbytné přizpůsobení vzdělávacích institucí novým technologiím a inovativním pedagogickým přístupům nikdy být považováno za cíl samo o sobě, nýbrž za nástroj ke zlepšení kvality a inkluzivnosti vzdělávání;
7. uznává, že je zapotřebí více digitálních dovedností, avšak současně zdůrazňuje, že dopad digitálních technologií na vzdělávání není v současnosti snadné posoudit, což znamená, že je nezbytné zohlednit neurologický výzkum účinků digitálních technologií na vývoj mozku; požaduje tedy investice do nezájatého mezioborového výzkumu, pokud jde o jednotlivé dopady digitálních technologií na vzdělávání, přičemž tento výzkum by měl zahrnovat stanoviska z hlediska andragogiky, pedagogiky, psychologie, sociologie, neurologie a informatiky, tak aby bylo možno co nejhluběji pochopit, jak mysl dětí a dospělých na digitální prostředí reaguje, s cílem maximalizovat benefity používání digitálních technologií ve vzdělávání a minimalizovat rizika; zdůrazňuje, že je třeba prosazovat odpovědné využívání digitálních nástrojů, které chrání fyziologický, neurosenzorický a behaviorální vývoj žáků, zejména v dětství, a zajišťuje řádnou rovnováhu v každodenním používání technologií a digitálních zařízení, a to jak ve vzdělávacích zařízeních, tak v soukromém životě;
8. vyjadřuje politování nad tím, že zatímco k využívání internetových a mobilních aplikací

a nových technologií, jako je internet věcí, dochází v obecnější míře než kdy jindy, občané, a zejména nezletilí, si často nejsou vědomi rizik spojených s využíváním internetu a nástrojů IKT, jako je zneužívání osobních údajů, všudypřítomné sledování uživatelů a kyberkriminalita; vyzývá proto členské státy, aby ochraně údajů a základní kybernetické hygieně přisoudily náležitý význam ve školních osnovách;

9. vyzývá členské státy, Komisi a vzdělávací instituce, aby zvýšily bezpečí dětí na internetu a aby se zabývaly problémem kybernetické šikany, expozice škodlivému a zneklidňujícímu obsahu a dalšími kybernetickými hrozbami a aby za tímto účelem vypracovaly a zavedly preventivní programy a osvětové kampaně; vyzývá členské státy, aby dále podporovaly kampaň „#SafeInternet4EU“;
10. zdůrazňuje, že k dosažení lepších zkušeností s učením a výsledků učení musí být digitální nástroje přizpůsobeny potřebám studentů, a to je způsob, jak se mohou studenti stát aktivními občany, a nikoli pouze pasivními spotřebiteli technologie;
11. vyslovuje politování nad tím, že navzdory potenciálu digitalizace, pokud jde o zlepšování a podporu různých a personalizovaných metod učení, je dopad digitálních technologií na samotné vzdělávání omezený; vyjadřuje zejména znepokojení nad tím, že investice do informačních a komunikačních technologií (IKT) ve školách a ve střediscích odborné přípravy dosud nevedly ke kýženým změnám ve vzdělávacích postupech; připomíná, že školy a další místa vzdělávání musí podporovat všechny studenty a vzdělávané osoby a reagovat na jejich specifické potřeby vytvořením vhodných a účinných opatření na podporu digitálních dovedností, zejména v případě studentů se zdravotním postižením, menšinových skupin, komunit migrantů, osob, které předčasně ukončily školní docházku, dlouhodobě nezaměstnaných a starších osob; domnívá se, že tato podpora může být usnadněna používáním nových technologií;
12. konstatuje rostoucí rozdíly mezi účastí mužů a žen na digitálním odvětví, pokud jde o vzdělávání, profesní dráhu a podnikání; zdůrazňuje, že při propagaci kariér v oblasti informačních a komunikačních technologií a v digitální oblasti je klíčové zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů a že by mělo být podporováno více studentek a žen v tom, aby realizovaly profesní kariéru v digitální oblasti; zdůrazňuje význam zajištění digitální gramotnosti a zapojení žen a dívek do vzdělávání a odborné přípravy v oblasti informačních a komunikačních technologií; vyzývá členské státy, aby v raných fázích školní docházky zavedly věku odpovídající vzdělávání v oblasti IKT se zvláštním zaměřením na opatření sloužící k překonání rozdílu mezi digitálními dovednostmi žen a mužů a zajištění alternativních přístupových cest k předmětům STEAM pro dívky, neboť genderové stereotypy, které se týkají těchto předmětů, a chybějící ženské vzory jsou pro dívky obvykle překážkou v přístupu; domnívá se, že zdokonalená strategie „Women in Digital“ by spolu s nadcházejícím akčním plánem Komise snížila rozdíly mezi ženami a muži v oblasti nových technologií mohla pomoci oživit snahy v této oblasti;
13. zdůrazňuje, že nedostatek digitálního vybavení a připojení ve školách v členských státech má škodlivý dopad na vzdělávání studentů v oblasti digitálních dovedností a na dostupnost digitálních výukových nástrojů; vyzývá členské státy, aby učinily značné veřejné investice s cílem poskytnout všem školám vysokokapacitní širokopásmové připojení a využít k tomu stávající programy EU, zejména Nástroj pro propojení Evropy, který může podpořit fyzickou infrastrukturu vysokokapacitních širokopásmových sítí, a systém poukázek WiFi4EU; zdůrazňuje, že úsilí v oblasti

připojení a financování by se mělo zaměřit zejména na venkovské a znevýhodněné oblasti a na nejvzdálenější a horské regiony;

14. poukazuje na to, že vzdělávací instituce a zařízení odborné přípravy potřebují pomoc Unie a členských států, jakož i úzkou spolupráci všech zúčastněných stran, průmyslových odvětví, místních a regionálních orgánů, komunit a občanské společnosti, aby vyvinuly své vzdělávání v oblasti IKT a médií v souladu se svým specifickým vzdělávacím přístupem a aby zvládly obtížný přechod k digitalizovanějšímu vzdělávacímu prostředí; zdůrazňuje v tomto ohledu, že je třeba přistupovat k digitální změně ve školství celostním a mezioborovým způsobem;
15. zdůrazňuje, že učitelé a školitelé by měli být ústředním prvkem digitální transformace, a proto je nutné zajistit jim odpovídající počáteční přípravu a průběžné školení, které musí zahrnovat moduly týkající se výukových postupů zaměřených na věk a rozvoj; trvá na tom, že tato odborná příprava vyžaduje čas a že by neměla být dalším úkolem, který půjde nad rámec jejich každodenní činnosti; zdůrazňuje, že pro výuku digitálních dovedností je ještě více než pro výuku jiných základních dovedností, jako je matematická gramotnost a gramotnost, zapotřebí, aby si učitelé průběžně aktualizovali své znalosti a dovednosti; tvrdí proto, že učitelé potřebují odpovídající, pružný a vysoce kvalitní soustavný profesní rozvoj, který bude odpovídat jejich potřebám; má v tomto ohledu kladný pohled na využívání evropských on-line platforem ke zvyšování možností profesního rozvoje a k podpoře výměny osvědčených postupů;
16. konstatuje, že osoby odpovědné za vzdělávání mají nyní větší odpovědnost v důsledku zvýšeného využívání digitálních aplikací ve výuce; domnívá se, že musí být rovněž zapojeny do procesu učení a do používání technologií, protože pokud nebudou mít nezbytné digitální dovednosti, bude pro ně obtížnější zapojit své studenty do procesu učení, což může vést k většímu sociálnímu vyloučení;
17. podporuje provádění opatření týkajících se digitalizace správních postupů ve školách za účelem dalšího snížení administrativní zátěže na všech úrovních, a vybízí k tomu;
18. vybízí členské státy, aby prosazovaly a financovaly regionální a místní iniciativy, které podporují kvalitní výukové postupy zaměřené na posílení inovací;
19. zdůrazňuje význam autonomie škol pro dosažení inovací ve vzdělávání;
20. vyzývá Komisi a členské státy, aby poskytly vhodné pokyny k tomu, jak v oblasti vzdělávání z hlediska zákona uplatňovat výjimky z právních předpisů v oblasti autorského práva, a aby zajistily snadný přístup k licencím pro veřejná a nezisková zařízení formálního a informálního vzdělávání; zastává názor, že učitelé i žáci potřebují jistotu pro používání digitálně přístupných zdrojů a pro získávání a zprostředkovávání dovedností; doporučuje v tomto směru, aby Komise za tím účelem poskytla pokyny pro vzdělávací instituce, pedagogy a studenty;
21. připomíná, že nedostatek digitálních nástrojů pro studenty, kteří se účastní programů mobility, může snižovat kvalitu vzdělávacích zkušeností v Evropě; vyzývá Komisi, aby pokračovala v pilotním projektu evropského elektronického studentského průkazu a pilotním projektu „Erasmus without Papers“ s cílem uvést je do praxe během příštího víceletého programového období; vyzývá členské státy, aby odpovědně a efektivně využívaly finanční podporu Unie a propagovaly možnosti financování u širší veřejnosti

a vzdělávacích institucí s cílem zajistit přístup všech občanů k digitálně šířenému vzdělávacímu obsahu, nástrojům a řešením;

22. poukazuje na to, že v souladu s přístupem založeným na celoživotním učení, který je nezbytný pro digitální dovednosti, by vlády měly ve spolupráci se zúčastněnými stranami, jako jsou podniky a organizace občanské společnosti, a prostřednictvím formálního i neformálního učení zajistit udržitelnou digitální transformaci, aby nikdo nezůstal pozadu;
23. zdůrazňuje, že inkluzivnost a inovace by měly být hlavními zásadami pro vzdělávání a odbornou přípravu v digitálním věku; je přesvědčen, že digitální technologie by neměly posilovat stávající nerovnosti, nýbrž by měly být využívány k překlenutí digitální propasti mezi studenty z různých socioekonomických poměrů a regionů EU; zdůrazňuje, že přístup založený na inkluzi musí využít plný potenciál zdrojů, které poskytují nové digitální technologie, včetně individuálně přizpůsobeného vzdělávání a partnerství mezi vzdělávacími institucemi, a že tím může umožnit přístup ke kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě osobám ze znevýhodněných skupin a osobám s méně příležitostmi a podpořit integraci migrantů a uprchlíků;
24. zdůrazňuje, že podpora digitálních technologií ve vzdělávání neznamena nutně rovný přístup ke vzdělávacím příležitostem a že, ačkoli jsou technologie stále přístupnější, získání základních digitálních dovedností zůstává překážkou a digitální propast stále existuje; poukazuje na to, že podle údajů Eurostatu se digitální propast neuzavírá a 44 % lidí v Evropské unii nemá základní digitální dovednosti¹;
25. zdůrazňuje, že komplexní digitální dovednosti nutné pro efektivní využívání IKT závisí na získání dovedností základních a že ne každý má stejné podmínky, přičemž velké rozdíly jsou na základních úrovních a týkají se zejména znevýhodněných skupin a velkého množství dospělých; zdůrazňuje rovněž, že vzdělanější lidé s využitím internetu získávají nové dovednosti a vytvoří nové příležitosti s trojnásobně vyšší pravděpodobností než lidé s nižším vzděláním² a že nám hrozí nebezpečí, že se technologie stanou vzdělávacím nástrojem privilegovaných, a nikoli příležitostí pro všechny;
26. zdůrazňuje potřebu změnit instituční a pedagogickou praxi ve školách a v dalších místech vzdělávání, včetně prostředí neformálního učení, tak aby se zajistila větší spravedlivost jejich fungování na základě výrazně diverzifikovaných a hluboce podpůrných struktur pro všechny, a zejména pro ty skupiny osob, jimž hrozí exkluze, jako jsou nezaměstnaní, migranti, nekvalifikovaní, zdravotně postižení a starší lidé;
27. doporučuje členským státům, aby vypracovaly programy digitální gramotnosti v evropských minoritních a regionálních jazycích a aby do osnov škol, univerzit a učňovských zařízení zavedly výuku jazykových technologií a související nástroje; opětovně zdůrazňuje skutečnost, že gramotnost zůstává významným faktorem

¹ Eurostat, 2016.

² Pracovní dokument útvarů Komise ze dne 9. října 2008 nazvaný The use of ICT to support innovation and lifelong learning for all – A report on progress (Využití IKT na podporu inovačního a celoživotního učení pro všechny – Zpráva o pokroku) (SEC(2008)2629).

a absolutně nutným předpokladem pro pokrok v rámci digitálního začleňování komunit;

28. zdůrazňuje, že členské státy by měly poskytovat podporu, kterou vzdělávací zařízení potřebují pro zlepšení digitalizace jazyků v EU; doporučuje, aby školy v celé EU využívaly digitální technologie k většímu provádění přeshraničních vzdělávacích výměn prostřednictvím videokonferencí a virtuálních tříd; zdůrazňuje, že školy v celé EU by mohly využívat přeshraničního přístupu k digitálnímu obsahu;
29. zdůrazňuje klíčovou úlohu knihoven při poskytování digitálních služeb občanům a zpřístupňování on-line učení a on-line služeb v bezpečném prostředí, které je otevřené všem; doporučuje proto, aby toto úsilí bylo řádně financováno z evropských, celostátních, regionálních a místních programů, které se budou vzájemně doplňovat, a aby knihovny získaly širší uznání pro svou zásadní úlohu při rozvíjení mediální gramotnosti;
30. vyzývá k přechodu k intenzivnějším příležitostem v oblasti neformálního učení a profesní přípravy na pracovišti a trvá na tom, že jsou nutné kvalitní a inkluzivní systémy vzdělávání a odborné přípravy s dostatkem finančních zdrojů; je přesvědčen o tom, že zásadní význam mají možnosti rekvalifikace a zvyšování kvalifikace s tím, že programy profesní přípravy na pracovišti budou zahrnovat příslušné digitální dovednosti a bude zajištěno zvláštní školení pro osoby pracující v malých a středních podnicích (MSP); zdůrazňuje význam posílení vazeb mezi vzděláváním a zaměstnáním a úlohu celoživotního profesního vedení a poradenství při podpoře přístupu ke vhodnému, flexibilnímu a vysoce kvalitnímu vzdělávání a profesnímu růstu;
31. zdůrazňuje, že stáže v digitálním odvětví mohou pomoci studentům a mladým dospělým získat praktické digitální dovednosti v zaměstnání; v této souvislosti vítá nový pilotní projekt stáží v digitální oblasti „Digital Opportunity Traineeships“ v rámci programů Erasmus+ a Horizont 2020; vyzývá v tomto směru k novému podnětu v rámci programů nového víceletého finančního rámce (VFR);
32. doporučuje, aby členské státy v úzké spolupráci s místními komunitami a poskytovateli vzdělávání a odborné přípravy poskytly dospělým osobám s omezenými digitálními dovednostmi přístup k možnostem rozšiřování dovedností, které jim umožní získat minimální úroveň digitálních kompetencí;
33. vyzývá členské státy, aby ve spolupráci s podniky, místními a regionálními komunitami, středisky vzdělávání a odborné přípravy a zúčastněnými stranami z řad občanské společnosti zjistily stávající nedostatky v dovednostech, rozšířily digitální a internetovou gramotnost, posílily mediální gramotnost, zejména mezi nezletilými, a zavedly vysokou úroveň digitální propojenosti a začlenění;
34. vítá účast podnikatelské sféry na zakládání a financování škol;
35. vítá vytvoření strategických partnerství mezi akademickými a výzkumnými institucemi a mezi partnery z veřejné a soukromé sféry jakožto součást klíčové akce 2 programu Erasmus+ v zájmu vytvoření středisek excelence v oblasti IKT a podpory rozvoje technologických startupů;
36. připomíná, že k dosažení pokroku je nezbytné řádné posouzení a monitorování digitálních dovedností; vítá vývoj nástrojů pro organizace (např. rámec digitálních

kompetencí a referenční rámec klíčových kompetencí pro celoživotní učení) i jednotlivce (např. nástroj SELFIE), k němuž dochází na úrovni EU; trvá nicméně na tom, že účinné metody hodnocení digitálních dovedností musí být dynamické, flexibilní, neustále aktualizované a uzpůsobené potřebám vzdělaných osob a musí rovněž dosáhnout mnohem většího rozšíření v celé Unii, a to na celostátní, regionální i místní úrovni;

37. vyzývá členské státy, aby spolupracovaly s Komisí na zajištění toho, aby nástroj sebehodnocení SELFIE byl dostupný v regionálních a minoritních jazycích členských států;
38. vítá větší důraz politiky Unie na digitální dovednosti a vzdělávání, jak dokládá zejména akční plán digitálního vzdělávání, který vychází z řady úspěšných drobných politických iniciativ, jako je Evropský týden programování nebo Koalice pro digitální dovednosti a pracovní místa a Sofijská výzva k přijetí opatření v oblasti digitálních dovedností a vzdělávání; domnívá se, že výuka programování by měla být součástí širšího přístupu ke vzdělávání v oblasti informačních technologií a kritického a počítačového myšlení;
39. poznamenává nicméně, že iniciativy Unie často vycházejí z různých generálních ředitelství Komise, což oslabuje koordinované pojetí politiky v oblasti digitálních dovedností;
40. podporuje navýšení finančních prostředků na digitální dovednosti v příští generaci programů zaštitěných víceletým finančním rámcem; trvá na tom, že v zájmu maximalizace účinnosti financování rozvoje kvalitních digitálních dovedností a dosažení trvalých výsledků pro studenty všech věkových skupin a bez ohledu na jejich dosavadní vzdělání, musí Komise podporovat součinnost a zajistit koordinaci mezi těmito programy, včetně programů Erasmus+, Horizont Evropa, InvestEU a Digitální Evropa; dále zdůrazňuje nutnost vyčlenit v rámci těchto programů a v rámci evropských strukturálních a investičních fondů finanční podporu pro digitalizaci knihoven, archivů a muzeí, aby se rozšířilo a zkvalitnilo jejich využívání ve vzdělávání a v kultuře;
41. zdůrazňuje, že je třeba, aby Unie rozvinula schopnosti v oblasti umělé inteligence, dat velkého objemu, softwareového inženýrství, kvantové výpočetní techniky a internetového designu; v této souvislosti vítá složku programu Digitální Evropa zaměřenou na digitální dovednosti;
42. vyzývá k větší synergii mezi členskými státy EU a širším světem v oblasti internetového vzdělávání a aktivního elektronického občanství prostřednictvím různých mechanismů EU pro vnější akce a programů, jako je např. Erasmus Mundus;
43. zdůrazňuje, že otevřené datové a kolaborativní digitální technologické nástroje a metody mohou umožnit inovace ve vzdělávání a další rozvoj otevřené vědy, čímž přispějí k prosperitě a podnikatelskému duchu evropské ekonomiky; připomíná kromě toho, že sběr údajů o digitalizaci v institucích pro vzdělávání a odbornou přípravu a o využívání digitálních technologií při výuce jsou základními faktory rozhodovacího procesu; doporučuje proto Komisi a členským státům, aby shromáždily údaje o míře připojení institucí pro vzdělávání a odbornou přípravu a o opatřeních pro vydávání digitálně certifikovaných kvalifikací a validování digitálně získaných dovedností, což je cílem akčního plánu digitálního vzdělávání;

44. vyjadřuje politování nad tím, že na úrovni EU nebyla vyvinuta žádná zastřešující strategie pro digitální dovednosti, ačkoliv dopad digitální transformace na vnitřní trh EU je evidentní; domnívá se, že rozdíly mezi členskými státy ukazují na potřebu takové strategie;
45. zdůrazňuje, že by měla být vypracována doporučení pro minimální úroveň digitálních kompetencí, které by si studenti měli během studia osvojit; požaduje tedy, aby byl ve všech členských státech zaveden specifický modul pro oblast IKT, například na základě modulu programu PISA pro IKT, a aby byli do jeho návrhu a provádění zapojeni učitelé; zdůrazňuje, že modul pro IKT by měl být navržen tak, aby zajistil, že vzdělávací zařízení v členských státech usilují o stejnou míru digitálních kompetencí, a to prostřednictvím průběžného posuzování, nikoli přístupu založeného na testování, a že veškeré problémy jsou přesně určeny; vybízí členské státy, aby si vzájemně vyměňovaly získané poznatky a osvědčené postupy, zejména v oblasti pedagogických inovací;
46. domnívá se, že akční plán digitálního vzdělávání by měl být vnímán jako první krok k plnohodnotné strategii EU pro digitální vzdělávání a dovednosti založené na celoživotním učení, která bude jednak moci poskytnout koordinovanější politický rámec a jednak bude možné ji přizpůsobit měnící se realitě; vyzývá proto Komisi, aby kriticky zhodnotila 11 kroků uvedených v akčním plánu, včetně sociální inkluzivity, a mohla se tak připravit na přezkum v polovině období, jenž proběhne v roce 2020; připomíná, že k náležitému přezkumu by měla patřit ochota zaměřit se pouze na kroky s nejlepšími výsledky, upustit od těch, které nepřinášejí výsledky, a případně navrhnout kroky nové; zdůrazňuje, že v plánu nyní očividně chybí zlepšování digitálních dovedností na základě spolupráce s poskytovateli neformálního vzdělávání a u obtížněji dosažitelné dospělé populace;
47. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.